

1. Kaupunginvaltuusto

lakkauttaa Päivähuoltola Aulan Lauttasaaren osaston toiminnan 31. 5. lukien ja siirtää osaston henkilökunnan perustettuun uuteen laitokseen sekä kehottaa kaupunginhallitusta hankkimaan sosiaaliministeriön suostumuksen uuden laitoksen perustamiselle sekä Päivähuoltola Aulan Lauttasaaren osaston lakkauttamiselle (15. 4. 289 §).

Outamon vastaanottokoti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talorakennusosaston 12. 3. ja 4. 4. päivätyt, n:oilla 1—27 merkityt Outamon vastaanottokodin luonnospiirustukset sillä varauksella, että pääpiirustuksia laadittaessa pyrittäisiin mahdollisimman suurta säästäväisyyttä edistäviin ratkaisuihin (17. 6. 508 §).

Mustalaislähetyksen avustaminen. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin 1 mmk:n suuruinen ylimääräinen avustus yhdistyksen ylläpitämän Päiväkummun lastenkodin v. 1958 tuottaman tappion osittaista korvaamista varten (9. 9. 568 §).

Helsingin Sokeat -nimisen yhdistyksen avustaminen. Samoista määrärahoista myönnettiin vielä Helsingin Sokeat -nimiselle yhdistykselle 2 mmk:n avustus uuden myymälän perustamiskustannuksia varten (25. 3. 255 §).

7. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Urheilu ja retkeily. Vt Mehto ym. olivat tehneet aloitteen Kallion urheilukentän pukeutumishuoneen kunnostamiseksi. Aloitteessa oli huomautettu, että mainittu urheilukenttä sijaitsee suuren työläisasukunnan keskustassa ja oli sen ympäristössä lisäksi useita suuria kouluja, joten sen kuntoon olisi kiinnitettävä entistä suurempaa huomiota. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli huomauttanut, että v:n 1955 talousarvioon oli hyväksytty määräraha lämmivesilaitteiden hankkimiseksi Kallion urheilukentän pukusuojiin. Työn valmistumisen jälkeen oli käyttö kuitenkin ollut hyvin vähäistä. Suihkua, josta perittiin 10 mk:n maksu, oli esim. v:n 1958 kesäkautena käytetty ainoastaan 240 kertaa. Luistelukauteksi oli kentän vuokraaja käyttänyt suihkuhuonetta kioskin keittiönä tilanahtauden vuoksi. Lautakunnan käsityksen mukaan oli suihkun ottaminen tässä yli 30 vuotta vanhassa rakennuksessa epäterveellistä ja ainoa keino olosuhteiden parantamiseen olisi uuden pukusuojarakennuksen rakentaminen. Muiden tärkeämpien töiden vuoksi ei rakentaminen kuitenkaan lähivuosina voinut tulla kysymykseen. Kaupunginhallitus oli lisäksi ilmoittanut, että Helsingin Luistelijat -nimisen yhdistyksen ylläpitämällä Kaisaniemen kentän luistinradalla oli uudessa, v. 1957 valmistuneessa pukusuojarakennuksessa tilaisuus saada lämmin suihku. Seuran pika- ja kaunoluistelijat eivät kuitenkaan käyttäneet mainittua etua hyväkseen, koska suihkun saanti luistinradalla ei ollut heidän mielestään välttämätöntä. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15. 4. 313 §, 17. 6. 504 §).

Jääkenttä-Säätiölle päätettiin korvauksetta luovuttaa v. 1957 (ks. s. 202) tehdystä kaupungin ja säätiön välisestä sopimuksesta tarkoitetut jääkiekkoradan valaistuslaitteet sekä puulaidat (20. 5. 379 §).

Uimaloiden sisäänpääsymaksun poistamista lapsilta koskeva vt Tuomisen ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (20. 5. 408 §).

Urheilu- ja retkeilylautakunnalle myönnettiin oikeus vuokrata posti- ja lennä-

tinlaitokselle 20×25 m:n suuruinen alue *Mustikkamaan* Kulosaaren puoleiselta rannalta välivahvistinasemaa varten 50 v:n ajaksi sillä ehdolla, että viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» sidottavaksi, indeksilukua 100 vastavaksi perusvuokraksi määrättiin 40 mk/m² vuodessa (2. 12. 808 §).

Väestönsuojelu. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä väestönsuojelulautakunnan ohjesäännön kaupunginhallituksen mietinnön n:o 27 liitteen n:o 3 mukaisena. Samalla päätettiin perustaa 1. 1. 1960 lukien 30. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluva väestönsuojelupäällikön virka. Väestönsuojelulautakuntaa kehoitettiin tekemään ehdotus toimiston johtosäännöksi. Vielä päätettiin väestönsuojelulautakunnan ohjesääntö alistaa Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettavaksi (2. 12. 822 §).

Mainittuun väestönsuojelupäällikön virkaan valittiin sittemmin eversti evp. Väinö Karanko 1. 1. 1960 lukien. Vaali alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (16. 12. 871 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä katurakennusosaston piirustuksissa n:o 9098—9100 esitetyn Kulosaaren yhteisväestönsuojan suunnitelman sekä piirustuksissa n:o 9147—9152 esitetyn Keski-Kallion väestönsuojan suunnitelman. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään suunnitelmiin myöhemmin mahdollisesti tarpeelliseksi osoittautuvat pienehköt muutokset (28. 1. 93 §, 11. 3. 208 §).

Työllisyyslautakunta. Vt Hakulinen ym. olivat v. 1958 (ks. s. 49) tehneet aloitteen, joka koski työttömyystyösuunnitelman laatimista seuraavaa työttömyyskautta varten sekä toimenpiteisiin ryhtymistä työttömyystyölainan saamiseksi valtiolta. Aloitteessa oli huomautettu, ettei kaupunki ollut valmistunut suurtyöttömyyden torjumiseen. Tämä oli käynyt ilmi siitä, että kertomusvuoden talven aikana oli ko. töitä suoritettu varsin toisarvoisissa paikoissa ja suuren työttömyyden vuoksi käytetty ihmistyövoimaa paikoissa, missä olisi ollut edullisempaa käyttää konetyövoimaa. Tällaisten toimenpiteiden välttämiseksi olisi erittäin tärkeätä laatia ennakolta tarkat suunnitelmat kunkin talvikauden työttömyystöitä varten ja samalla sopia valtion kanssa siitä, että kaupunki saisi teettää sellaisia töitä, jotka sen talouden kannalta olisivat välttämättömiä. Mainitunlaisina kiireellisinä töinä pitivät aloitteentekijät esim. Esikaupunkien katujen, teiden, viemärien ja vesijohtojen rakentamista, liikennepulmien ratkaisemista koskevia suurtöitä sekä eräiden kunnallisten rakennusten rakentamista. Edelleen olivat aloitteentekijät ehdottaneet 1) että kaupungin toimesta ryhdyttäisiin kiireellisesti laatimaan suunnitelmia seuraavaa työttömyyskautta varten siten, että työt voitaisiin suorittaa mahdollisimman tehokkaasti käyttämällä koneita ja antamalla kaikille työttömille töitä; 2) että kaupunginhallitus ryhtyisi kiireellisesti neuvottelemaan valtiovallan kanssa sellaisen sopimuksen aikaansaamiseksi, että kaupunki sitoutuu huolehtimaan työttömistään, mutta että se samalla saisi valtiolta riittävän ja halpakorkoisen lainan, joka käytettäisiin esikaupunkialueiden katu- ja viemäritöitä sekä kaupungin liikennekysymysten ratkaisemista ja tärkeiden yleisten rakennusten rakentamista varten. Kaupunginhallitus oli huomauttanut v. 1958 pyytäneensä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöltä, että valtion lainavaroja saataisiin käyttää myös yleisten rakennusten rakentamista varten. Tällöin ministeriö oli ilmoittanut, että asiasta neuvoteltaisiin myöhemmin. Sittemmin oli kaupunginhallitusta kehoitettu anomaan yksityisiä työkohteita varten säännönmukaisia valtion varoista myönnettäviä työllisyyslaino-

1. Kaupunginvaltuusto

ja. Kaupunginhallituksen anottua työllisyyslainaa Haagan paloaseman ja Toukolan konekorjaamon konesuojan rakentamista varten oli ministeriö kuitenkin 23. 1. hylännyt anomuksen. Valtiovarainministeriön taholta oli myös ilmoitettu, että valtio ei voinut rahoittaa työttömyystöitä aloitteessa ehdotetulla tavalla. Edelleen kaupunginhallitus oli ilmoittanut hyväksyneensä kertomusvuoden työllisyyskautta varten kolme laajaa työllisyysohjelmaa sekä useita erillisiä työkohteita. Mainittuja työkohteita valittaessa oli mahdollisuuksien mukaan pyritty noudattamaan aloitteessa esitettyjä periaatteita. Kun sopivien työkohteiden osoittaminen oli ollut vaikeata, oli pääpaino ollut pantava sille seikalle, että työttömyyskortistoon hyväksytyt työntekijät mahdollisimman pian voitaisiin sijoittaa työhön. Kaupungin työttömyystöiden hoitamista oli suuresti vaikeuttanut se, ettei valtio ollut hyväksynyt talorakennustöitä kaupungin omiksi työttömyystöiksi, minkä vuoksi ammattitaitoisten rakennustyöntekijäin sijoittaminen ammattinsa vaatimiin töihin oli ollut vaikeata. Työttömien sijoittaminen on kuitenkin viime aikoina tapahtunut niin nopeasti kuin asiaa koskevat teknilliset seikat ovat sallineet. Naisten työhön sijoittaminen on tuottanut suurempia vaikeuksia, mutta on kaupunginhallitus päättänyt jatkuvasti järjestää uusia kursseja työttömille naisille. Kaupunginhallituksen mielestä oli työttömyystöiden järjestämiseksi ryhdytty kaikkiin asianmukaisiin toimenpiteisiin. Kaupunki ei kuitenkaan itse voisi huolehtia kaikista työttömistään, koska valtio ei lähiaikoina tulisi myöntämään tarkoitukseen anottua halpakorkeista lainaa. Kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta kääntymään Suomen Kaupunkiliiton puoleen ja esittämään, että liitto ryhtyisi toimenpiteisiin sellaisten muutosten aikaansaamiseksi lainsäädäntöön, että valtio voisi myöntää kunnille työllisyyden turvaamiseksi riittävän määrän lainoja, joilla kunnat saisivat itsenäisemmin hoitaa työttömyyden torjunnan (11. 2. 126 §).

Myöhemmin olivat vt Hakulinen ym. vielä tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunginhallituksen toimesta jo kertomusvuoden kesän aikana ryhdyttäisiin toimenpiteisiin niiden työkohteiden selvittämiseksi, joita voitaisiin suorittaa työttömyystöinä ja töiden järjestämiseksi siten, ettei kaupunkilaisia tarvitsisi viedä siirtotyömaille. Työttömyystöiden suunnittelukomitea oli ilmoittanut laatineensa useita työttömyystyöohjelmia ja samalla arvioineensa, paljonko ko. töiksi hyväksytyistä töistä oli ollut suorittamatta kertomusvuoden huhti-toukokuun vaihteessa. Arvion mukaan oli katurakennusosaston töistä jäljellä n. 15 800, satamarakennusosaston töistä n. 2 100 ja puisto-osaston töistä n. 850 miestyökuukautta edustava määrä. Mikäli työllisyysvuoden loppuun mennessä eli 30. 6. saakka olisi työssä keskimäärin n. 1 500 työttömyystyöntekijää jäisi työttömyystöiksi hyväksytyistä töistä suorittamatta arviolta n. 15 500 miestyökuukautta käsittävä määrä, joka merkitsi työtilaisuuksien järjestämistä n. 2 000 miehelle 5 kk:n ajaksi. Kaupunginhallitus oli lisäksi ilmoittanut asettaneensa (ks. s. 171) erityisen komitean laatimaan tarkoituksenmukaisen ohjelman seuraavaa työllisyysvuotta varten. 5. 6. oli kaupungin omissa työttömyystöissä ollut 1 145 miestä ja 28 naista sekä valtion töissä 204 miestä, joten työhön sijoitettuja oli yhteensä 1 377 henkilöä. Lisäksi oli valtion työhön annettu työhönosoitus 25 miehelle. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. riittäväksi selvitykseksi (20. 5. 409 §, 17. 6. 503 §).

Myöskin vt Saarinen ja 13 muuta valtuutettua olivat tehneet v. 1958 (ks. s. 49) aloitteen, jossa oli ehdotettu, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti

ryhtymään toimenpiteisiin uusien työmaiden avaamiseksi ja että näiltä työmailta ensi sijassa varattaisiin työmahdollisuudet niille kaupungista kotoisin oleville, jotka oli osoitettu valtion siirtotyömaille. Samalla olisi kaikille työttömille varattava työtä. Aloitteentekijät olivat todenneet, että huomattava määrä kaupungin työttömistä ja työttömyystöissä olleista oli v:n 1958 syksyn aikana osoitettu Helsingin—Turun maantien oikaisutöihin Hiidenvedelle, missä heidän toimeentulonsa oli heikkoa pienen palkan ansiosta. SKDL:n ja ao. työntekijäin edustajat olivat myös aikanaan esittäneet mainitun toimenpiteen peruuttamista, koska kaupungilla itsellään oli runsaasti työkohteita, joita varten jo oli myönnetty määrärahat. Työttömyystöiden suunnittelukomitea oli aloitteen johdosta maininnut, että koko v:n 1958 joulukuun ajan oli kaupungin omiin työttömyystöihin ollut sijoitettuna kaupungin perussijoitusvelvollisuutta vastaava määrä työttömyystyöntekijöitä ja oli mainittu määrä kertomusvuoden alussa ylittänyt kaupungin perussijoitusosuuden. Syynä siihen, ettei esim. työttömyystöiksi tarkoitettuja talorakennustöitä ollut voitu aloittaa, oli useassa tapauksessa ollut se, ettei niiden valtionapukysymystä ollut vielä ratkaistu, mikä esti töiden aloittamisen. Syynä määrärahan siirtymiseen seuraavaan vuoteen oli eräissä tapauksissa ollut myös se, ettei ao. piirustuksia ollut saatu ajoissa valmiiksi tahi että asemakaava- tai muut suunnitelmat eivät olleet tulleet lopullisesti vahvistetuiksi. 16. 1. oli työttömyystöissä ollut kaikkiaan 2 680 henkilöä, työhön osoitus annettu 59 miehelle ja 14 naiselle. Ilman työtä oli ollut 169 miestä ja 150 naista. Kortistoon oli sanottuna päivänä ollut merkittynä yht. 3 076 henkilöä. Työttömyystöissä maksettiin kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan voimassa olevien määräysten mukaisia palkkoja. Miesten osalta oli työllisyystilanne helpottunut, mutta työkohteiden osoittaminen naisille oli jatkuvasti tuottanut vaikeuksia. Tilannetta oli kuitenkin pyritty helpottamaan toimeenpanemalla naisille erilaisia kursseja. Kaupunginhallituksen vähemmistön mielestä olisi kaupunginvaltuustolle ollut ilmoitettava, ettei kaupunki enää lähettäisi työttömyyskortistoon merkittyjä henkilöitä valtion siirtotyömaille ja että kaupunki turvaisi kaikille työttömille työtilaisuuksia kaupungin alueella ja että kaupunginhallitus ryhtyisi kaikkiin aloitteessa ehdotettuihin toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. selostukset riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (11. 2. 127 §).

Nuorisotyölautakunta oikeutettiin ylittämään määrärahojaan Viranhaltijain sunnuntai- ja ylityö- sekä päivystyskorvaukset enintään 50 000 mk:lla nuorisokahvilan isännän sunnuntaityökorvausten maksamista varten kertomusvuonna (15. 4. 301 §).

Huoneiston varaaminen Keski-Kaarelan nuorisokerhoa varten, ks. s. 58.

Vt Paasivuoren ym. aloite korotetun määrärahan merkitsemiseksi v:n 1960 talousarvioon helsinkiläisten lasten kesänviettoa varten päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (20. 5. 416 §).

8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

O p e t u s t o i m i

Uuden kansakoululain kansakoulunopettajien virkoihin ja palkkaukseen aiheuttamat muutokset. Kaupunginvaltuusto oli v. 1958 (ks. s. 49) käsitellyt mainitun asian ja